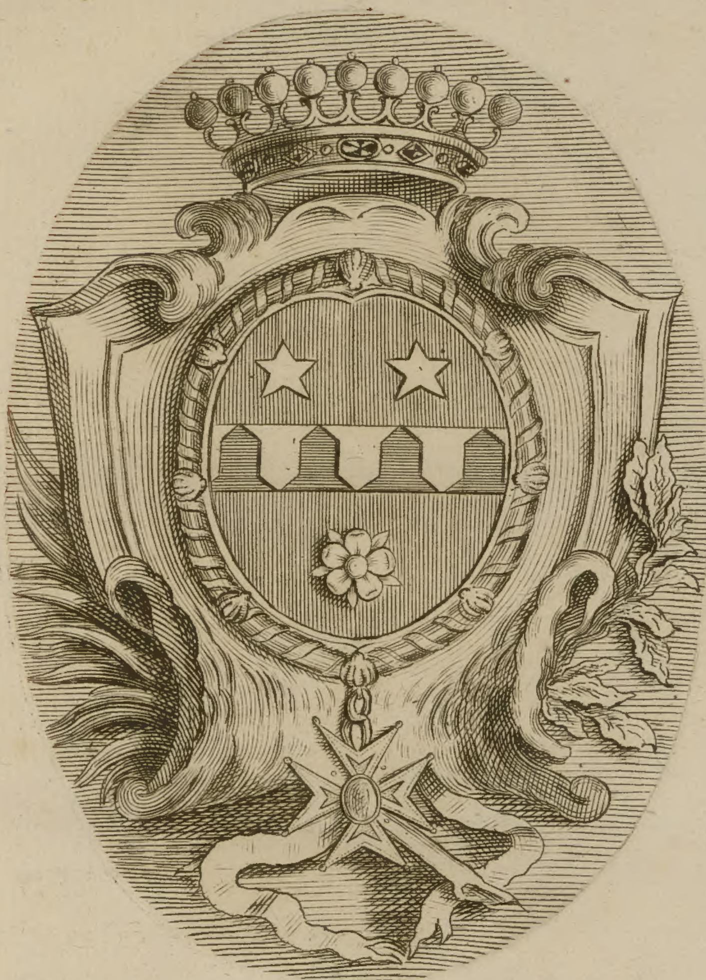

CLARISSIMO ET NOBILI VIRO

DD. GERMANO PICHAULT

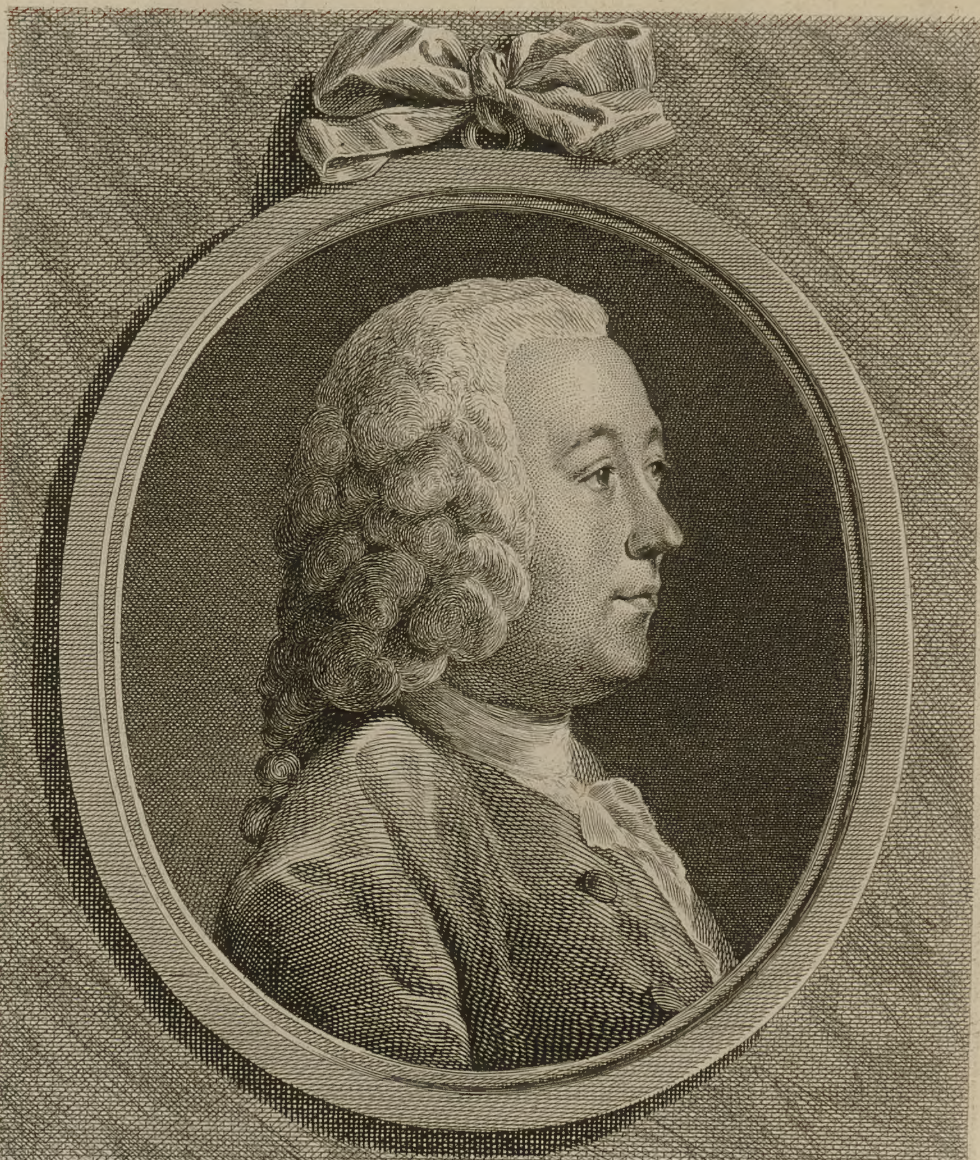
DE LA MARTINIERE,

REGII SANCTI MICHAELIS ORDINIS

EQUITI TORQUATO,

CONSILIARIO REGIS AC CHIRURGO PRIMARIO,

ACADEMIÆ REGIÆ CHIRURGIÆ PRÆSIDE PERPETUO, &c. &c.

Ant. Louis Secretaire perpetuel de l'Academie Royale de Chirurgie, Professeur et Censeur Royal, Chirurgien consultant des Armées du Roy, de la Société Rle. des Sciences de Montpellier &c. Inspecteur des Hopitaux Militaires et de Charité du Royaume, Docteur en Droit de la Faculté de Paris, Avocat en Parlement.

Peint par J. S. Chardin P.re du Roy — Gravé par S. C. Miger en 1766.

DE SECTIONE CÆSAREA.

THESES ANATOMICO-CHIRURGICÆ.

CONCEPTIONE initâ, in dies aucta gravatur mater; novem emersa tandem mensibus sobolem modò in lucem edere gloriatur: sed hîc opus, hîc graviora manent. Natura sibi mentita inextricabiles intexuit exitus, non frangendis sepivit se repagulis, undè manca fit obstetricum industria: tunc matris dolores, & mortis non incertæ metus, certum artis auxilium sectionem efflagitant Cæsaream.

Hæc est operatio quæ circa intimiores vitæ ineuntis aditus solertiam exercet, parturientis inter & cruciatus, & mutua partûs pericula salutis indagatrix assidens; sobolem enim ignaram intentatæ lucis, undequaquè suffusam mortis caligine, excutit primos soles invisuram Chirurgus arbiter. Naturæ

laboranti quæ expedire se non potis est, sectio feliciora promittens occurrit, & stirpem & ramulum, ramulos-ve reipublicæ spem & tutamina assumit, profert & servat.

I.

De Partibus instrumento dividendis, operationis possibilitate, ejusque necessitate plura veniunt exponenda, antequam celebrandæ Cæsareæ sectionis perpendatur modus.

Cutem, textum adiposum, abdominales musculos, peritonæum, uterum, fœtûsque membranas, ad hanc operationem instituendam dividi compertum est.

Cutis, texturâ innenarrabili, animale vestiens corpus, est unius tantum ordinis fibrarum diversimodè dispositarum plexus, omnis generis irroratur vasis, & innumeris est pertusa foaminulis; quam maximæ extensionis capax ad pristinum elasticitate propriâ restituitur statum. Tanta inest fibrillarum nervearum copia, ut exquisitissimo donetur sensu, sitque tactûs organum.

Textus cellullaris, membranaceus, circumfusus undiquè, innumeras mirè efformat cellullas inter se invicem communicantes: in illis ex sanguine secreta pinguedo, modò rarior, modò copiosior evadit, densitatemque sortitur majorem minorem-ve, pro partium quas ambit naturâ & usu.

Musculi, specialiori modo, abdominis cavitatem circumstant & perficiunt: in utroque latere quinque, quorum directiones, figuræ, nominaque neminem Chirurgum latent.

Peritonæum, membrana tenuis ac pellucida, musculis subjacens, unicâ conflatur laminâ, cujus facies alia cellullosa, plures extra abdomen dimittit processus; alia valdè lubrica, perpolitaque occurrit. Abdominis cavum internè circumdat peritonœum, & omnibus ferè contentis visceribus involucrum præbens hæc fovet & integit.

Uterus, vesicam inter & rectum, tanquam inter duo pulvinaria, situs, cavum est viscus, pyri depressi magnitudine & formâ donatum.

Pars amplior retrorsùm conspicua *Fundus*, strictior verò & anterior *Cervix* nuncupatur: triangulum æmulatur uteri cavitas; in rugoso canali cervicem efficiente coit angulus anterior; posteriores à lateribus prominent anguli, uterique cornubus præbent ortum. Cervix in orificium oblongum, transversùmque desinit, & in vaginâ eam circumcingente insignem

prominentiam *os Tincœ* dictam efformat. Talis est perstans in virginibus, dispar in gravidis: sub finem enim graviditatis in unam abeunt ambæ cavitates.

Musculosa matricis substantia, copiosissimis referta vasis, fibrarum carnearum mirando componitur ordine: extùs membranâ robustâ à peritonæo, intùs membranâ nerveo-porosâ cingitur. Cum vesicâ supernè, infernè cum recto laxiùs est vincta matrix, ligamentis latis, & teretibus, utrinque cum osse ileo, inguinibus, partibusque vicinis firmiter cohæret, ne à situ facilè discedere queat.

Sanguiferis, lymphaticis, nerveisque vasis alluitur matrix, ex aortâ, ex hypogastricis, hemorrhoidalibusque prodeunt arteriæ, plexus anastomosesque inter se, mirum in modum conficientes: venæ eadem ac arteriæ adipiscuntur nomina. Lymphaticorum minimè noscuntur progressus & origo.

Sacri, intercostalesque nervi hypogastricum efformantes plexum, per plures impertiuntur utero ramulos, intra visceris substantiam ita intricatos, ut maximâ irritabilitate, (quæ contractionis aculeus est) potiatur matrix.

Membranæ fœtum involventes, chorion dicuntur & amnios. Prior crassa, spongiosa, vasisque copiosissimis instructa, in varias dividua lamellas. Posterior tenuior in quâ perpauca reperiuntur vasa. Allantoides membrana à quibusdam prædicata, in homine non detegitur.

I I.

Maris semen, uberrimum propagationis rorem, copulationis tempore, allicit matrix: recepto semine, conceptione que peractâ ritè clauditur orificium; germen utero innatans, vasculis à se pendentibus, cum appendicibus vasculosis ab hujus-ce visceris fundo prodeuntibus coalescit. Uteri vasorum ope, reciproca à matre ad fœtum instituitur circulatio: explicatur proles, illiusque incremento undequaquè pandit sese ac extenditur uterus; ampliatisque arteriis, majori sanguinis irroratur influxu, copiosior in uterum affluit transpiratio, undè saluberrimæ fœtum foventes, quandoque nutrientes aquæ. Sic incarceratus nutritur fœtus & augetur, donec ipsius partes sint satis explicitæ ac validæ, ut, loco, nutritione, circulationeque subitò mutantibus non pereat, & tantum vitæ limina

ſalutet. His, pro conſtanti naturæ voto, peractis, menſe nono abeunte, aut ineunte decimo, ad contractionem irritabilitate propriâ ſtimulata matrix, ſummis viribus agit in infantem; undique comprimitur ipſe, uteri expanditur orificium, membranis ruptis, effluxiſque aquis lubricatur meatus; & matricis energiâ, faventibus muſculis, adauctâ, foràs, nullâ adhibitâ arte, projicitur infans. Naturalis, felixque tunc dicitur partus; ſed (proh dolor) quam ſæpiſſimè deluſa, obſtaculiſque impar, ad ſcopum attingere nequit natura.

Ut inventa quæ ſub felicioribus auſpiciis nacta orbem bearunt, ſic ſectionis Cæſareæ origo denſâ involvitur caligine. Qui primus ferro, & manu feliciter audaci, moribundam abſcindere non dubitavit; quæ prior, generoſiùs adhuc, pro charæ ſobolis ſalute ilia tradidit lanianda, heroës ambo pii. In matre tantùm emortuâ hanc celebratam fuiſſe operationem ex priſcis conſtat Hiſtoriis (1). Sic in lucem editum fuiſſe Æſculapium fertur; & ſi Virgilio fides, ab Eneæ temporibus fuerat inſtituta (2). Apud Romanos ſublimiora promit ſervatque capita; hujus ope Africanus erupit Scipio (3) Carthaginis victor; hæc quoque naſcentem cruentavit manlium. Aurelia, cæſo ventre, maximum edidit virorum imò & ſuperſtes illum educavit (4). Abſit ut Plebeias domos dedignata fuerit; ad illius miracula perſœpè ſtupere debuit amica plebs. Sed Gallorum ardua mens, inauditaque in celebrandâ ſuper matre vivâ hâc-ce operatione dexteritas, in faſtis Hiſtoriæ, aureis litteris obſignatæ, ad memores ibunt nepotes: expertis credet ſucceſſibus, magiſtræque neceſſitati edocta poſteritas.

III.

Chirurgus imperterritam manum adhibeat, cum fauſtus favere promittit eventus, cum ægrotantem certa minatatur mors, & immani in parturientem graſſatur ſœvitiâ: ineluctabile periclum arcet tempeſtiva uteri Sectio. Illi attamen

(1) Ex utero matris interemptæ ab Apolline patre Sectionis ope extracti. vid. Ovid. lib. II. Metamorph.

(2) Et inde ferit Licam ex-ſectum jam matre perempta: Virg. Æneidos, lib. X.

(3) Vid. Plin. Hiſt. Natur. lib. VIII. capite IX.

(4) Servius, Cedrenus, Malala, Glicas, Suidas, &c. qui Cæſarem per matris ſectionem editum fuiſſe perhibent.

(miramur dolentes) adverſati fuere viri emunctæ naris, & eruditi, qui laureatas illius extollere debebant fortunas, & qui aſſerere non dubitarunt, in ipſomet vitæ ſanctuario, fœtum inſontem, ſalvâ matre, fore mactandum, omiſsâ operatione quæ utrumque ſoſpitare poterat incolumem. In hâc artis præſtantiſſimâ parte, caligant viri etiam qui, longo cognitionum uſu Chirurgiam colluſtrarunt, illiuſque fines latiſſimè protulerunt. Sagaciſſimus Paræus noſter (1) qui, ſuper matre non defunctâ, feliciter illam poſſe tentari non arbitratur; *Marchant.* (2) Qui de ſectione Cæſareâ, & *Rouſſet* (3) illius acerrimo Patrono Bile difficili declamitat; inſurgunt *Guillemeau* (4), *Mauriceau* (5), *Solingenius* (6), & *Rolfincius* (7) Congreſſi, *Saviard* (8) qui, inter ſcopulos, amicum hunc temnit portum: ſed ex aſſeclis, quot & quanti! *Rouſſet* & *Bauhin* (9), *Sennert* (10), *Fienius* (11), *Scultet* (12), *Hildanus* (13), *Scipio Mercuri* (14), *Roonhuiſen* (15), *Ruleau* (16), *Lankriſchius* (17), *Jobertus* (18), *la Motte* (19), *Teichmeier* (20), & alii qui Cæſareæ Sectionis, ſalvâ matre fauſtos eventus uno ore teſtantur. Undiquè Chirurgos qui adhibuêre operationem in proprias conjuges oſtentare licet, *Olaum Rudbekium* (21); & audentiorem *Son-*

(1) *Traité de la Génération, ch.* 38.
(2) In Franciſci *Roſſeti* Apologiam, Jacobi *Marchant* Regis & Pariſ. Chirurgi declamatio.
(3) Dialogus Apologet. pro partu Cæſareo, &c.
(4) Traité des Accouchemens; Chap. de l'Opération Céſarienne.
(5) Lib. II. de l'Art des Accouchemens; chap. XXXII.
(6) Obſerv. Anat. lib. I. cap. XIII. pag. 182.
(7) Operat. Chirurg. capite de Sect. Cæſareâ.
(8) Vide quid de Saviard alloquitur Heiſterus cap. de partu Cæſar: verſus finem, pag. 776, Inſt. Chirurg.
(9) Lib. de partu Cæſareo.
(10) In Inſt. Medicis & Praxo Med.
(11) In libris Chirurgicis.
(12) Armament. Chirurg. Tab. de Partu Cæſareo.
(13) Epiſt. de herniâ uterinâ.
(14) Lib. de arte obſtetricandi, cap. de partu Cæſareo.
(15) Lib. II. Obſerv. Chirurg. de morbis mulierum.
(16) *Traité de l'Opérat. Céſarienne.*
(17) Vide act. erud. Lipſiæ anno 1698, pag. 229.
(18) Le Journal des Sçavans, Paris année 1692 & 1693.
(19) De arte obſtetricandi, lib. IV. & cap. XII.
(20) In Inſt. Med. Forenſis. pag. 18.
(21) Vid. Colloq. Menſtrua tenzelii, anno 1693, pag. 1636.

nium (1) Brugensem Medicum qui septies teneræ conjugis sinum salutari scalpro aperit & servat : & si deessent auctoritates, vocem extollerent in nostrâ Galliâ & matres & nati, qui vitales auras divinæ huic Chirurgiæ Memores referunt (2) Vivet in actis Academiæ Reg. Chir. Paris. & posteris tradetur Historia Mulieris *Desmoulins* (3) cui & cæsoni tutatis opem salutiferam appositè dedit prædicta operatio.

Ergo nota inconcussaque manebit, & super animatâ instituetur muliere sectio Cæsarea; periculosa sanè, sed quæ creatorem æmulans (nec impium quid alloquor) oriri sæcula generatim jubet. Chirurgo æs & robur circa pectus sit triplex : non horrescat trepida manus; nec cruor, nec injustè impatientis naturæ ejulatus, Chirurgum propositi tenacem, mente quatiant solidâ : stet immotus, impavidusque pietatis minister. In abscondito inchoavit natura hominem, etiam nondùm natis ars necessaria illum promissam edit in lucem; peritiores igitur, non respuent operationem quam suadent humanitas & religio.

I V.

Casus, in quibus necessaria desideratur sectio Cæsarea statuendi, ne quis ignarus naturæ viarum, artisque rationum, ad operandum præceps temerariusque sese ferat.

Matris gravidæ interitus, prava ossium pelvis conformatio, majores schirrosi tumores versus uteri orificium, in abdomen disruptâ matrice prolis lapsus, sectionem invocant. In ovariis, aut in ventre editis conceptibus, uteri herniâ, exostosibus nimiis in ossibus pelvis; his-ce pariter casibus operationem necessariò adhibendam esse opinantur autores. A parte enim fœtûs nulli dantur casus sectionem exposcentes Cæsaream.

Mox fato functæ mulieris gravidæ incidatur uterus, ne vix languidulam tali in fomite vitam trahens, ante ortum moriatur proles.

Quoties ossa pravè conformantur, toties explorentur repetito tactu, quantùm sint difficiles viæ, arctæque angustiarum fauces : etsi deformes rachitide afflictæ, & præter solitum exiguæ mulieres, inevitabili subjici videantur sectioni, occur-

(1) Vid. Roonhuisen, lib. Observ. de morbis mulierum, cap. I.

(2) *Mém. de l'Acad. de Chirurg. tom. I. Recherches sur l'opération Césarienne par M. Simon.*

(3) Idem in act. Acad. Reg. Chir.

runt per plures in quibus ſat patet pelvis meatus, pro partu ſolvendo, invitâ oſſium ſic peccante ſtructurâ. Tunc ſolùm pravâ parturientis conformatione liminibus hœret infans, cum auguſtiori perſtringuntur compage, pubis, os ſacrum, iſchiorumque tuberoſitates; hîc perfugium præſtò adeſt operatio, ut parvulus incolumis fiat & mater. Sic malè à naturâ comparatæ *Saviard* ſuccurrebat mulieri inedito partu emortuæ; (1) ſic contractam habebat pelvim fœmina cui Mauriceau, (2) propter nimiam oſſium vicinitatem, nec potuit intromittere manum nec inſtrumenta. Hinc quatuor, (refferre poſſem) ſibi mactavit victimas falſus ſectionis terror. Matres ſæpiùs mortem & exitialia obeunt diſcrimina, dum putredine conſumitur fœtus, & dum iidem, de quibus ſupra, reſiſtunt obices, hæc etenim methodus periculo plena, cui potior & anteponenda æſtimatur Cæſarea ſectio.

Minores ſchirroſi tumores, parvæque orificii matricis calloſitates ſæpè ſæpiùs partui non obſtant; invincibiles, majoreſque inſtrumento radicitùs (quoad fieri poterit,) evellantur, (3) ſin autem, mater & fœtus operatione è mortis faucibus eripiantur.

Infanti, diſruptâ matrice, in abdomen prolapſo, dum parturiens torquetur doloribus, auxilietur operatio; ſed ſi pars tantùm, hac matricis diſruptione fuerit delapſa, immittique poſſit in uterum manus, molliter eliciantur membra, donec foràs eximatur infans: hæc monent, *la Motte* (4), *Albinus* (5); *Rungius* (6), *Heiſter* (7), &c.

Cum in ovariis conceptus fuit fœtus, vel in tubâ, & ſic à matrice remotus vivit (quem caſum expiſcari ſedulò operæ pretium eſt) tunc ſola ſuper-eſt operatio. Si inter parturientis

(1) Obſerv, CXIV.

(2) Obſerv. XXVII.

(3) D. Ferrand primarii Regis Chirurgi Calidobeco legatus, intra partûs dolores, maximum ſcalpri ope, abſtulit ſchirroſum tumorem verſûs uteri orificium. Nulla ſubſecuta fuere accidentia, & felicior evaſit partus. Hæc mihi tradita eſt colendiſſimi patris Obſervatio à D. Ferrand hujusce Collegii Magiſtro.

(4) Lib. IV. capite V. Obſerv. 312.

(5) Diſſertatio de partu difficilli.

(6) Obſerv. 313.

(7) Inſt. Chir. de partu Cæſareo. Similes caſus legi poſſunt in Hildani, Obſerv. cent. I. Obſerv. 64. 67. cent. IV. Obſ. 57. Mauricæi Obſ. 251. Barthol. de inſolitis partus viis pag. 74.

labores, patulum ſeſe non præbeat matricis orificium, ſi nullatenùs fuerit retractum, & reverà promineat in vaginâ velut antè graviditatem, ſi non effluant aquæ, ſi altiùs ſolito prægnans fœtum geſtat, aut illum hinc indè fluctuare præſentit; denique, ſi exteriùs explorata pueruli membra, uteri cavum prætergredi videantur, tunc inſtituenda venit operatio: attamen ſi fœtu in ventre emortuo, mater benè ſe habuerit, ſola ſibi provideat natura.

Cum adherente matricis herniâ laborat mulier prœgnans, & ibi conceptus, maturuſque ſubcreverit fœtus, in hoc velut in præcedenti caſu neceſſum eſt incidi uterum.

Casibus recenſitis in quibus ad ſectionem Cæſaream, tanquam ad anchoram ſalutis confugiendum, Operationis methodus exponenda.

V.

Apparatu & inſtrumentis, extra gravidæ conſpectum ritè diſpoſitis; emiſſâque prius urinâ, operationi manum mox admovebit Chirurgus, plerumquè enim periculum eſt in morâ. In lecto, ſupinâ muliere, hominibuſque firmatâ robuſtis, ut immota jaceat, ad ægræ latus quam maximè ſibi congruum perſtans operator, cutem abdominaleſque ferro pervadet muſculos, umbilicum infrà, & ab externo recti muſculi latere, ſecundumque illius directionem novem circiter pollicum haud penetrans inſtituetur diviſio, verſus tantùm inferiorem vulneris angulum, in pæritonœum uterumque, quam cautiſſimè, ſcalpellum affiget Chirurgus. Digitorum vulneri immiſſorum ope, ſcalpro diviſis dividendis, prudenter, celeriterque ſectionem ſursùm perficiet. Proles & placenta avellantur illicò, ne contractione, ut ita dicam, ſubitâ, uteri coarctetur diviſio: contra peritonæum utero antrorsùm & ſupernè ad umbilicum premente, minimè foràs prorumpent inteſtina; nec morabuntur Chirurgum, nec lædentur ipſa. Jam dudum à Clariſſimo D. Louis actûs præſide & D. Levret obſtetrice peritiſſimo excogitata fuerat, hæc intacta, ſecura, promptaque methodus: adhibenda tantùm quoties in utero adeſt fœtus! ſi fortè, quod rariùs occurrit, in ovario aut in tuba, ſignis prædictis, infantem extare perſentiſcit Chirurgus, tegumentis & peritonæo inciſis, ne offendantur inteſtina, adjuvantis contineantur manu; tunc fœtum involvens incidetur ſacculus, & mox elicientur proles & ſecundinæ; ſi in abdomen, ruptâ matrice, fuerit prolapſus infans, ut extrahatur, ſat ampla, penetranſque tantùm in abdomen inſtituatur diviſio.

Infans

Infans eductus, frictionibus, calore, & ſpirituoſis confortetur. Cum ſpongiâ, aquâ & vino calidis imbutâ, mundandum vulnus, ſpleniis planè adhibitis per unientem parti accommodatam faſciationem coadunabuntur vulneris ora. Eſtote procul ſuturæ apud peritiſſimos jam pridem obſoletæ magiſtros: quantum ſint crudeles, inutiles nocivæque, quanta ex illis accidentium oriatur ſeries demonſtrat Clariſſimus D. Pibrac, Acad. Reg. Chir. Par. Director, in act. Acad. tom. III.

Quoad fieri poterit coadunetur vulnus, ſi à matricis orificio lochiis datur via: ſi non, turunda mollis inferiori vulneris angulo immiſſa facilem evacuationi ſolitæ præbeat exitum. In vulneris latere recumbet mulier, ut foveatur puris humorumque effluxus; præſentia arceantur, futura præcaveantur accidentia diluentibus, emollientibus, diætâ, & quandoque ſanguinis miſſione ſi urgeant inflammatio & febris; metu, terroribuſque prognoſi ſublevata, infantis aſpectu ad vitam alliciatur parens. Ingurgitatis lacte uberibus, vitali rore ſibimet ipſi parato ſatietur infantulus. Omnibus denique matri prolique congruis conſulat Chirurgus: hæc ſunt naturæ, pietatis, artiſque vota.

Has Theſes, Deo Juvante, & Præſide M. ANTONIO LOUIS, Artium Liberalium & Chirurgiæ Magiſtro, Scholarum Profeſſore Regio, Collegii antiquo Præpoſito, Academiæ Regiæ Conſiliario & excerptorum Secretario, Regio Librorum Cenſore, antiquo Noſocomii Charitatis Chirurgo Primario, in Exercitibus Regiis à Conſiliis Chirurgicis, Academiarum Scientiar. Humanior. Litterar. & Artium Lugdun. Rothomag. & Metenſis Socio, è Societate Regiâ Scientiarum Gottingenſi & Imperiali Apathiſtarum Florentinâ, Academiæ Botanices Florentinæ Collegâ Honorario, & in ſaluberrimâ Facultate Medicinæ Halæ-Magdeburgicâ Chirurgiæ Doctore, *tueri conabitur*, Joannes-Petrus David, *Geſienſis, Artium Liberalium in almâ univerſitate Pariſienſi Magiſter, Theſeos Autor.*

PARISIIS,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS,

Die Sabbati 24ª. Novembris, à ſeſqui-ſecundâ poſt meridiem ad ſeptimam; Anno R. S. H. 1764.

PRO ACTU PUBLICO
ET
MAGISTERII LAUREA.

Typis P. Al. Le Prieur, Regii Chirurg. Collegii Typographi.